

## Výlet č.4 (středa 6.8. 2025)

### Trasa N

Buchlovice, bus (251 m) – žlutá – Pod Barborkou (402 m) **(3 km)** – naučná stezka – Buchlov, hrad (488 m) **(4,2 km)** – zelená – Buchlov, rozc. (470 m) **(4,5 km)** – zelená – Sv. Barbora (510 m) **(5 km)** – zelená – Čertovo sedlo (455 m) **(5,5 km)** – zelená – Pod Břestickou skalkou (269 m) **(6,5 km)** – červená – Chabaně, bus (337 m) **(8 km)** – červená – Nový Dvůr (343 m) **(10 km)** – červená – Velehrad, bazilika, bus (213 m) **(12,5 km)** – modrá – Modrá, skanzen (210 m) **(13,5 km)** – modrá – Živá voda (212 m) **(14 km)** – neznáno – Velehrad, úpravná vody, bus (202 m) **(14,5 km)**

### Trasa S

Staré Město u Uh. Hr., žst. (192 m) – červená – Staré Město, koup. (183 m) **(1 km)** – červená – Dolní Mlýn, háj. (221 m) **(4 km)** – CYKLO č. 5150 – Modrá, skanzen (210 m) **(4,7 km)** – modrá – Živá voda (212 m) a zpět **(5,7 km)** – modrá – Velehrad, bazilika, bus (213 m) **(6,7 km)** – červená – Nový Dvůr (343 m) **(9,2 km)** – červená – Chabaně, bus (337 m) **(11,2 km)** – červená – Pod Břestickou skalkou (269 m) **(12,7 km)** – zelená – Čertovo sedlo (455 m) **(13,7 km)** – zelená – Sv. Barbora (510 m) **(14,2 km)** – zelená – Buchlov, rozc. (470 m) **(14,7 km)** – zelená – Buchlov, hrad (488 m) **(15 km)** – zelená – Buchlov, háj. (431 m) **(16 km)** – zelená – Buchlov, bus (384 m) **(16,5 km)** – zelená – Kamenná studánka (403 m) **(17 km)** – zelená – Pod Holým kopcem, rozc. (405 m) **(17,5 km)** – zelená – Pod Holým kopcem (393 m) **(17,8 km)** – zelená – Nad Karlovou skálou (362 m) **(19 km)** – zelená – Dlouhá řeka (252 m) **(20,5 km)** – žlutá – Smraďavka, rekr. stř. (231 m) **(22,5 km)** – žlutá – Buchlovice, bus (251 m) **(25 km)**

### Trasa V

Žeravice, bus (313 m) – zelená – Hostějov, bus (360 m) **(3 km)** – zelená – Osvětimany, bus (265 m) **(5,5 km)** – zelená – Nad Spářovy (319 m) **(7,5 km)** – zelená – Dlouhá řeka (252 m) **(10,5 km)** – žlutá – Smraďavka, rekr. stř. (231 m) **(12,5 km)** – žlutá – Buchlovice, bus (251 m) **(15 km)** – žlutá – Pod Barborkou (402 m) **(18 km)** – žlutá – Buchlov, rozc. (470 m) **(18,5 km)** – žlutá – Buchlov, hrad (488 m) a zpět **(19,1 km)** – zelená – Sv. Barbora (510 m) **(19,6 km)** – zelená – Čertovo sedlo (455 m) **(20,1 km)** – zelená – Pod Břestickou skalkou (269 m) **(21,1 km)** – červená – Chabaně, bus (337 m) **(22,6 km)** – červená – Nový Dvůr (343 m) **(24,6 km)** – červená – Velehrad, bazilika, bus (213 m) **(27,1 km)** – červená – Dolní Mlýn, háj. (221 m) **(29,1 km)** – červená – Staré Město, koup. (183 m) **(32,1 km)** – červená – Staré Město u Uh. Hr., žst. (192 m) **(33,1 km)**

**U této trasy doporučujeme rozmyslet, zda s ohledem na JŘ neabsolvovat opačným směrem!**

### Možnosti občerstvení

Žeravice, Osvětimany, Smraďavka, Buchlovice, Buchlov, Velehrad, Modrá, Staré Město

*Turistická přístřeší a odpočívadla: Hostějov, Osvětimany, Nad Spářovy (U Velebila), U Šanderky, Dlouhá řeka, Pod Karl. skálou, Pod Kamennou stud., Smraďavka, Buchlovice, Pod Barborkou, Buchlov, Čertovo sedlo, Pod Břestickou skalkou, Chabaně, Velehrad, Staré Město*

## Spojení (středa 6.8. 2025)

**vlak** Bzenec (7:39, 9:01, 9:39) – Moravský Písek (7:45, 9:07, 9:45 **přestup**)  
**vlak** Moravský Písek (7:49, 9:11, 9:49) – Staré Město u Uh. Hr. (7:56, 9:24, 9:56 **přestup**)  
**bus** Staré Město, žel. st. (8:04, 9:39, 10:04) – Buchlovice, nám. (8:15, 9:55, 10:15)

**vlak** Bzenec (8:06) – Bohuslavice u Kyjova (8:30 **přestup**)  
**bus** Bohuslavice, žel. st. (8:41) – Koryčany, nám. (8:55 **přestup**)  
**bus** Koryčany, nám. (9:10) – Buchlovice, nám. (9:35)

**vlak** Bzenec (9:01) – Moravský Písek (9:07 **přestup**)  
**vlak** Moravský Písek (9:11) – Staré Město u Uh. Hr. (9:24 **přestup**)  
**bus** Staré Město, rozc. k žel. st. (9:40) – Buchlovice, rozc. (9:49)

**vlak** Bzenec (7:39, 9:01) – Moravský Písek (7:45, 9:07 **přestup**)  
**vlak** Moravský Písek (7:49, 9:11) – Staré Město u Uh. Hr. (7:56, 9:24)

**vlak** Bzenec (8:49) – Staré Město u Uh. Hr. (9:26)

**bus** Bzenec, nám. (9:04) – Žeravice, ObÚ (9:33)

**bus** Velehrad, úpravná vody (13:09, 14:45, 15:58, 18:20) – St. Město, žel. st. (13:17, 14:54, 16:06, 18:28 **přestup**)  
**vlak** St. Město u Uh. Hr. (13:37, 15:04, 16:37, 18:37) – Morav. Písek (13:49, 15:12, 16:49, 18:49 **přestup**)  
**vlak** Moravský Písek (13:52, 15:14, 16:51, 18:51) – Bzenec (13:58, 15:20, 16:57, 18:57)

**bus** Velehrad, úpravná vody (16:43) – Uherské Hradiště, aut. nádr. (16:54)  
**vlak** Uherské Hradiště (17:35) – Bzenec (18:05)

**bus** Buchlovice, nám. (15:00, 15:40, 16:30, 17:15) – St. Město, žel. st. (15:19, 15:56\*, 16:47, 17:30 **přestup**)  
**vlak** St. Město u Uh. Hr. (15:37, 16:37, 17:04, 17:57) – Morav. Písek (15:49, 16:49, 17:12, 18:04 **přestup**)  
**vlak** Moravský Písek (15:52, 16:51, 17:14, 18:07) – Bzenec (15:58, 16:57, 17:20, 18:13)

\* Staré Město, rozc. k žel. st.

**vlak** St. Město u Uh. Hr. (16:37, 17:04, 17:57, 18:37) – Morav. Písek (16:49, 17:12, 18:04, 18:49 **přestup**)  
**vlak** Moravský Písek (16:51, 17:14, 18:07, 18:51) – Bzenec (16:57, 17:20, 18:13, 18:57)

**bus** Žeravice, ObÚ (16:35, 17:37) – Bzenec, nám. 16:56, 17:58

## Zajímavosti a pamětihodnosti

Žeravice – vinař. obec uváděna již r. 1235, v r. 1503 povýšena na městečko, krátce poté dosídlena českobratrskou emigrací z Čech, dům čp.166 s pamětní deskou a Památníkem J. A. Komenského s expozicí lidového umění a řemesel, pam. chráněnými objekty barokní kostel Stětí sv. Jana Křtitele, na jv. okraji obce hřbitov ze 2. pol. 17. st. se zděnou raně barokní kaplí sv. Barbory z r. 1689 se šindelovou střechou se zvonicí a na záp. okraji obce drobná kaple sv. Marka z r. 1872; Osvětimany – městys, slovácká vinař. podoblast, ves připomínána r. 1350, od r. 1611 doloženy vinice, pam. chráněn barokní hřbitovní farní kostel sv. Havla z let 1689-91 s přístupovým schodištěm, ohrazený mohutnou zdí s opěrnými pilíři, u kostela pozdně barokní kamenný kříž z r. 1769, záp. od městyse památná kaple sv. Vendelína z přelomu 18. a 19. st. s tvarovým štítem s volským okem, od kaple pěkný výhled na obec; Smradávka-Leopoldov – sirnaté lázně využívané již od 16. st., lázeňská budova zřízena Leopoldem Berchtoldem v r. 1866, raně barokní lovecký zámček z l. 1670-80 dnes využíván jako lázeňský objekt, u sirovodíkového pramene památkově chráněná čtvercová zděná barokní kaple sv. Kříže z konce 17. st., sz. od lázní u cesty v místě zv. "U Zabitého", kde byl zavražděn majitel buchovského panství Jindřich Praxšický ze Zástřizli - u solitérního stromu v ohradce novodobá kopie pamět. kamene, jižně u rozcestí u 2 památných lip malolistých barokní socha sv. J.Nepomuckého z r. 1733; Holý kopec (548 m) – na vrcholu památkově chráněné rozsáhlé výšinné opevněné pravěké hradě z pozdní doby bronzové a počátku doby halštatské (lužická kultura lidu popelnicových polí) s dobře dochovaným valovým opevněním (archeologická lokalita), stejnojmenná přírodní rezervace (91,96 ha, vyhl. v l. 1975 a 2007) chrání komplex příroz. doubrav a bučin, jediná lesní lokalita v Chříbech s perspektivou vývoje v lesní společenstvo s autoregulačními procesy pralesního ekosystému; Buchlovice – městys Slovácké vinař. podoblasti, pův. osada připomínána již r. 1270, městečkem od r. 1805, dominantou městyse barokní zámecký areál (nár. kult. památka), zámek půlkruhového půdorysu s mansard. střechou, centrální mohutnou věžovitou stavbou s kopulí a bohatou štukovou výzdobou byl vystavěn pro majitele hradu Buchlov v l. 1707-38 podle plánů D. Martinelliho po vzoru barokních italských vil, naproti zámku o stejném půdorysu přízemní budova pro služebnictvo se 2 věžovitými stavbami s kopulemi a zvoničkou, rozlehlý zám. park založený v 1. pol. 18. st. (19 ha), na vých. konci parku trojkřídlá přízemní budova s mansardovou střechou s konírnami, naproti zámeckému areálu hřbitovní kaple sv. Alžběty se zvonicí, u hřbitova kam. sloupková boží muka z přel. 17. a 18. st. s kaplicí, severně od hřbitova raně barokní farní kostel sv. Martina z pol. 17. st., za kostelem přenesené barokní sochy sv. Petra a Pavla od O. Zahnera z Brněnského Petrova, vých. od kostela v objektu bývalých panských mlatů infocentrum a Muzeum Podhradí věnované Buchlovicím a dalším obcím mikroregionu Buchlov, v podkroví Galerie Na půdě; Hrad Buchlov – původně zeměpanský hrad (nár. kult. památka) založený v pol. 13. st. (první zmínka r. 1300) nebyl nikdy dobyt, královským majetkem do r. 1511, poté v držení pánů z Boskovic, pánů ze Zástřizel, Petřvaldských z Petřvaldu a v letech 1768-1945 hrabat Berchtoldů, stavební počátky hradu patrně souvisejí s činností kamenické hutě pracující na nedalekém Velehradu, základ hradu s masivní obytnou věží, palácem a kaplí nad hradní branou vystavěn do r. 1400, poté několikrát přestavován, úpravy hradu skončily poč. 18. st., kdy se Petřvaldští přestěhovali do nově vystavěného zámku v Buchlovicích, po opuštění panstvem hrad zasluhou Zikmunda Berchtolda přeměněn v jedno z prvních veřejně přístupných muzeí na Moravě, od 60. let 19. st. nár. poutě a kámen z Buchlova byl položen do základů národního divadla v Praze, vých. od hradu pam. chráněná raně barokní poutní centrální kaple sv. Barbory z let 1672-73 (pův. pohřební kaple majitelů buchovského panství Petřvaldských a Berchtoldů), poutě na svátek Nejsvětější Trojice a v neděli po 15. srpnu; Barborka – přír. památka (7,19 ha, vyhl. v l. 1994 a 2001) chrání starý porost dubové bučiny s pískovcovými skalními věžemi dosahujícími výšky až 25 m, v sousedství přírodní památky pověstmi opředený skalní útvar Čertovo sedlo; Břestecská skalka – přírodní památka (3,13 ha, vyhl. r. 2002), jedná se o významný geomorfologický pískovcový útvar s výskytem reliktní borovice lesní a původní ostřicové dubohabřiny; Chabaně – v osadě k vidění památný sekvojovec obrovský, obvod kmene 650 cm, výška 34 m, stáří asi 200 let; Velehrad – vinařská obec Slovácké vinařské podoblasti doložena již r. 1141, významné poutní místo spojované s Velkomoravskou říší a cyrilometodějskou tradicí (hlavní pouť 5.7.), cisterciácký klášter s bazilikou Nanebevzetí P. Marie a sv. Cyrila a Metoděje založený r. 1205 moravským markrabětem Vladislavem Jindřichem a pojmenovaný podle nedaleké vsi Veligrad (dnešní St. Město) byl koncipován jako velkorysý stavební dílo (nár. kult. památka), objekty kláštera budovány v pozdně románské slohu s prvky rané gotiky, v r. 1421 klášter zničen husity, po částečné obnově znovu zničen v r. 1681 požárem, dnešní podobu získal za velkolepé barok. obnovy trvající

do r. 1735, ve farní bazilice řada cenných uměleckých děl, za reforem Josefa II. klášter v r. 1784 zrušen, znovu obnoven v r. 1890 řádem Tovaryšstva Ježíšova, v Královské kapli v r. 1923 pohřben olomoucký arcibiskup A. C. Stojan, několik prohlídkových okruhů a expozic, infocentrum poutního místa, při sev. vstupu do poutního areálu pův. gotická kaple sv. Cyrila a Metoděje (Cyrilka) ze 13. st. se zvonicí, v jz. rohu ohradní zdi při jednoobloukovém pozdně barokním kamenném mostě z l. 1766-67 (tech. památka) přes potok Salaška šestiboká centrální kaple sv. J. Nepomuckého dat. 1715 se zvonicí, záp. před areálem pam. chráněný raně barokní mariánský sloup z r. 1676 v kam. balustrádě z r. 1715 se sochami světců, Velehrad navštívil v r. 1990 papež Jan Pavel II., v r. 2010 zpřístupněna od žel. přejezdu ve Starém Městě 4 km dlouhá Poutní cesta růžence s 20 modliteb. zastaveními, až k rozc. Dolní Mlýn vede souběžně s Cyrilometodějskou stezkou; Modrá – vinařská obec založena v r. 1786, doloženo i starší osídlení, v r. 1911 objeveny na již. okraji obce základy velkomoravského kostela sv. Jana, který stál na velmožském dvorci a souvisel s počátky christianizace u nás (významná arch. lokalita - nár. kult. památka), základy kostela zakonzervovány a v blízkosti v roce 2000 postavena kopie kostela, dnes součást archeoskanzenu s 13 m vysokou dřevěnou vyhl. věží z r. 2011, který je nedílnou součástí areálu Skanzen Modrá s Botanickou a sladkovodní expozicí "Živá Voda" s unikátním podvodním tunelem a přírodním koupacím biotopem a nově vybudovaným Centrem slováckých tradic seznamujícím s historií vinařství a pálení ovoce na Slovácku s "Vinnou stezkou" a "Slivovicovou stezkou" (degustační expozice) a tržnicí (prodej regionálních produktů), součástí skanzenu též terarijní expozice, největší svého druhu na Moravě; Staré Město – město (6650 obyv.), spolu s Mikulčicemi nejvýznamnější velkomoravská lokalita, komplex velkomoravských archeologických lokalit je nár. kulturní památkou, slovanské osídlení zde doloženo již v 6. st. žárovým pohřebištěm a sídlištěm v lokalitě Na Valách, další velkomoravské osady z 9. st. zjištěny v lokalitách Na Zervavici a Na Dědině, na jz. okraji města arch. lokalita Špitálky se základy kostela z 9. st., vzniklo takto jádro staroměstského hradiska, vytvářejícího ve 2. pol. 9. st. městskou aglomeraci Veligradu s bohatou a pestrou řemeslnou výrobou a s rozsáhlými obchodními styky, po pádu Velké Moravy je r. 1141 připomínána trhov. ves Veligrad, ve 13. st. s rozsáhlou železářskou a jinou výrobou, název Veligrad doložen ještě r. 1315, r. 1321 se již objevuje dnešní pojmenování St. Město (Altstadt), lokalita Na Valách s odkrytými základy kostela dnes zakonzervována v Památníku Velké Moravy, v sousedství památníku monumentální novodobý filiální kostel sv. Ducha z l. 2002-14 se 2 věžemi o výšce 43 m, v průhledu symbolicky vytvářejícími kříž, jižní kostelní věž je vyhlídková, na jv. okraji města hřbitov s pův. gotickými stavbami z 1.pol. 13. st. (farní kostel sv. Michaela archanděla a zděná šestiboká kaple sv. Jana Křtitele se šindelovou střechou), před vchodem na hřbitov pam. chráněné barokní sousoší sv. J. Nepomuckého s anděly, sev. od centra města soukromé Bonsaimuseum Isabelia, na jz. okraji města v areálu bývalého cukrovaru "Ekoland" společnosti zabývající se ekologickým využitím kovového odpadu s 27 m vysokou vyhl. věží Maják Šrotík (vyhl. ochoz ve výšce 23 m), doprav. letadlem L-610, kovovými vyhl. lávkami, Muzeem veteránů, Muzeem zemědělství a cukrovarnictví a unikátní KOVOZOO se zvířaty v životní velikosti vyrobenými z kov. šrotu, na záp. okraji areálu motokárová dráha, ve městě informační centrum